

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

งบการเงินรวม หน่วย: ล้านบาท	ปี 2561		ปี 2560		ปี 2559		เปลี่ยนแปลง			
							61/60		60/59	
สินทรัพย์										
สินทรัพย์หมุนเวียน										
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	72	5%	36	2%	60	4%	36	100%	(24)	-40%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	395	28%	283	19%	246	17%	112	40%	37	15%
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	151	11%	92	6%	154	10%	59	64%	(62)	-40%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	618	44%	411	28%	460	31%	207	50%	(49)	-11%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน										
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้	150	11%	151	10%	152	10%	(1)	-1%	(1)	-1%
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	33	2%	33	2%	31	2%	-	0%	2	6%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	136	10%	87	6%	143	10%	49	56%	(56)	-39%
อุปกรณ์โครงสร้างพื้นฐานและยานพาหนะ	176	13%	649	44%	610	41%	473	-73%	39	6%
ค่าความนิยม	171	12%	45	3%	45	3%	126	280%	-	0%
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	51		53		-		2	-4%	53	n/a
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	68	5%	54	4%	34	2%	14	26%	20	59%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	785	56%	1,072	72%	1,015	69%	287	-27%	57	6%
รวมสินทรัพย์	1,403	100%	1,483	100%	1,475	100%	(80)	-5%	8	1%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น										
หนี้สิน										
หนี้สินหมุนเวียน										
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น	223	16%	277	19%	267	18%	(54)	-19%	10	4%
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	297	21%	222	15%	308	21%	75	34%	(86)	-28%
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน										
ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	32	2%	34	2%	35	2%	(2)	-6%	(1)	-3%
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนด										
จ่ายชำระภายใน 1 ปี	48	3%	54	4%	60	4%	(6)	-11%	(6)	-10%
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	-	0%	13	1%	-	0%	(13)	-100%	13	n/a
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	8	1%	2	0%	12	1%	6	300%	(10)	-83%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	608	43%	602	41%	682	46%	6	1%	(80)	-12%
หนี้สินไม่หมุนเวียน										
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิ	23	2%	28	2%	27	2%	(5)	-18%	1	4%
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ	175	12%	45	3%	80	5%	130	289%	(35)	-44%
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	29	2%	6	0%	5	0%	23	383%	1	20%
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	227	16%	79	5%	112	8%	148	187%	(33)	-29%
รวมหนี้สิน	835	60%	681	46%	794	54%	154	23%	(113)	-14%
ส่วนของผู้ถือหุ้น										
ทุนชำระแล้ว	526	37%	437	29%	396	27%	89	20%	41	10%
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	477	34%	389	26%	309	21%	88	23%	80	26%
สำรองตามกฎหมาย	15	1%	15	1%	15	1%	-	0%	-	0%
กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร	(555)	-40%	(63)	-4%	(62)	-4%	(492)	781%	(1)	2%
องค์ประกอบอื่น	(9)	-1%	(9)	-1%	(10)	-1%	-	0%	1	-10%
ส่วนของบริษัทใหญ่	454	32%	769	52%	648	44%	(315)	-41%	121	19%
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	114	8%	33	2%	33	2%	81	245%	-	0%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	568	40%	802	54%	681	46%	(234)	-29%	121	18%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,403	100%	1,483	100%	1,475	100%	(80)	-5%	8	1%

งบกำไรขาดทุน หน่วย: ล้านบาท	ปี 2561		ปี 2560		ปี 2559		เปลี่ยนแปลง			
							61/60		60/59	
รายได้จากการขายและบริการ	1,694	100%	1,514	100%	1,273	100%	180	12%	241	19%
ต้นทุนขายและบริการ	(1,415)	-84%	(1,248)	-82%	(1,041)	-82%	(167)	13%	(207)	20%
กำไรขั้นต้น	279	16%	266	18%	232	18%	13	5%	34	15%
รายได้อื่น	15	1%	16	1%	7	1%	(1)	-6%	9	129%
กำไรจากการขายเงินลงทุน	18	1%	-	0%	-	-	-	-	-	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าอุปกรณ์โครงข่ายใยแก้วนำแสง	(480)	-28%	-	0%	-	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(265)	-16%	(250)	-17%	(217)	-17%	(15)	6%	(33)	15%
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	(433)	-26%	32	2%	22	2%	(465)	-1453%	10	45%
ต้นทุนทางการเงิน	(33)	-2%	(32)	-2%	(26)	-2%	(1)	3%	(6)	23%
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิของบริษัทรวม	1	0%	2	0%	1	0%	-	-50%	1	100%
กำไรก่อนภาษีเงินได้	(465)	-27%	2	0%	(3)	0%	(467)	-23350%	5	-167%
ภาษีเงินได้	(11)	-1%	(3)	0%	(0)	0%	(8)	267%	(3)	900%
กำไร/(ขาดทุน)สุทธิ	(476)	-28%	(1)	0%	(3)	0%	(475)	47500%	2	-70%
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(16)	-1%	-	0%	(9)	-1%	(16)	n/a	9	-100%
กำไร/(ขาดทุน)สุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(492)	-29%	(1)	0%	(12)	-1%	(491)	49100%	11	-92%

ผลประกอบการแยกตามประเภทธุรกิจ	ธุรกิจให้บริการ เทคโนโลยี สารสนเทศ แบบครบวงจร	ธุรกิจผลิต และ จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์	ธุรกิจ ซิลิคอน สกรีน พรีนติ้ง	ธุรกิจบรรจุ ภัณฑ์ อินเทอร์เน็ต	รวมธุรกิจ ในประเทศ	ธุรกิจขายส่ง อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ในมาเลเซีย	รวม
หน่วย: ล้านบาท							
ปี 2561							
รายได้จากการขายและบริการ	112	256	189	174	731	963	1,694
ต้นทุนขายและบริการ	(81)	(181)	(118)	(148)	(528)	(887)	(1,415)
กำไรขั้นต้น	31	75	71	26	203	76	279
รายได้อื่น	(2)	2	2	1	3	13	16
กำไรจากการขายเงินลงทุน	18	-	-	-	18	-	18
ขาดทุนจากการด้อยค่าอุปกรณ์โครงสร้างข่ายใยแก้วนำแสง	-	-	-	(480)	(480)	-	(480)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(53)	(40)	(31)	(68)	(198)	(67)	(265)
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	(6)	37	42	(521)	(454)	22	(432)
ต้นทุนทางการเงิน	-	(3)	(5)	(8)	(16)	(17)	(33)
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิของบริษัทร่วม	1	-	-	-	1	-	1
กำไรก่อนภาษีเงินได้	(5)	34	37	(529)	(469)	5	(464)
ภาษีเงินได้	(1)	(6)	(4)	1	(10)	(2)	(12)
กำไรสุทธิ	(6)	28	33	(528)	(479)	3	(476)
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่							(493)
ปี 2560							
รายได้จากการขายและบริการ	221	269	-	185	675	839	1,514
ต้นทุนขายและบริการ	(138)	(190)	-	(147)	(475)	(772)	(1,247)
กำไรขั้นต้น	83	79	-	38	200	67	267
รายได้อื่น	5	2	-	1	8	8	16
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(73)	(39)	-	(68)	(180)	(70)	(250)
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	15	42	-	(29)	28	5	33
ต้นทุนทางการเงิน	(6)	(3)	-	(7)	(16)	(17)	(33)
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิของบริษัทร่วม	2	-	-	-	2	-	2
กำไรก่อนภาษีเงินได้	11	39	-	(36)	14	(12)	2
ภาษีเงินได้	1	(4)	-	1	(2)	(1)	(3)
กำไรสุทธิ	12	35	-	(35)	12	(13)	(1)
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่							(1)

ธุรกิจให้บริการเทคโนโลยี สารสนเทศแบบครบวงจร	ปี 2561		ปี 2560		ปี 2559		เปลี่ยนแปลง			
							61/60		60/59	
รายได้	112	100%	221	100%	101	100%	(109)	-49%	120	119%
กำไรขั้นต้น	31	28%	83	38%	40	40%	(52)	-63%	43	108%
กำไรสุทธิ	(6)	-5%	12	5%	(11)	-11%	(18)	-150%	23	-209%

ธุรกิจผลิตและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์เลเบล	ปี 2561		ปี 2560		ปี 2559		เปลี่ยนแปลง			
							61/60		60/59	
รายได้	256	100%	269	100%	313	100%	(13)	-5%	(44)	-14%
กำไรขั้นต้น	75	29%	79	29%	111	35%	(4)	-5%	(32)	-29%
กำไรสุทธิ	28	11%	35	13%	62	20%	(7)	-20%	(27)	-44%

ธุรกิจซึลค์สกรีนพรินต์	ปี 2561		ปี 2560		ปี 2559		เปลี่ยนแปลง			
							61/60		60/59	
รายได้	189	100%		n/a		n/a	189	n/a	-	n/a
กำไรขั้นต้น	71	38%		n/a		n/a	71	n/a	-	n/a
กำไรสุทธิ	33	17%		n/a		n/a	33	n/a	-	n/a

ธุรกิจให้บริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต	ปี 2561		ปี 2560		ปี 2559		เปลี่ยนแปลง			
							61/60		60/59	
รายได้	174	100%	185	100%	148	100%	(11)	-6%	37	25%
กำไรขั้นต้น	26	15%	38	21%	15	10%	(12)	-32%	23	153%
กำไรสุทธิ	(528)	-303%	(35)	-19%	(55)	-37%	(493)	1409%	20	-36%

ธุรกิจโครงการภาครัฐ	ปี 2561		ปี 2560		ปี 2559		เปลี่ยนแปลง			
							61/60		60/59	
รายได้	-	n/a		n/a		n/a	-	n/a	-	n/a
กำไรขั้นต้น	-	n/a		n/a		n/a	-	n/a	-	n/a
กำไรสุทธิ	(6)	n/a		n/a		n/a	(6)	n/a	-	n/a

ธุรกิจขายส่งอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ในมาเลเซีย	ปี 2561		ปี 2560		ปี 2559		เปลี่ยนแปลง			
							61/60		60/59	
รายได้	963		839	100%	710	100%	124	15%	129	18%
กำไรขั้นต้น	76		67	8%	67	9%	9	13%	-	0%
กำไรสุทธิ	3		(13)	-2%	-	0%	16	-123%	(13)	n/a

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	หน่วย	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2559
อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	1.02	0.68	0.67
อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารสินทรัพย์				
อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า	เท่า	5.73	6.65	5.12
ระยะเวลาในการเก็บหนี้	วัน	64	55	71
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง	เท่า	11.69	10.15	9.17
ระยะเวลาขายสินค้าโดยเฉลี่ย	วัน	31	36	40
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	11.78	6.92	5.87
ระยะเวลาการชำระหนี้	วัน	31	53	62
อัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้				
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	เท่า	1.42	1.00	0.85
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	1.47	0.85	1.17
อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (ไม่รวมผลกระทบจากขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์โครงข่ายใยแก้วนำแสง)				
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น	%	16%	18%	18%
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	%	0.2%	-0.1%	0%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	0.3%	-0.1%	0%
อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น	%	-2.6%	-0.1%	-2%
กำไรต่อหุ้น (พื้นฐาน)	บาท	(0.02)	(0.002)	(0.03)

คำอธิบาย

อัตราส่วนสภาพคล่องปรับตัวดีขึ้น จาก 0.68 เท่า เป็น 1.02 เท่า เนื่องจากการซื้อธุรกิจใหม่ได้แก่ธุรกิจซิลิคอนฟรินดิง ซึ่งเป็นบริษัทที่มีสภาพคล่องสูง โดยมีอัตราส่วนสภาพคล่องเฉพาะตัวเท่ากับ 8.69 เท่า จึงมีผลทำให้สภาพคล่องโดยรวมของกลุ่มบริษัทปรับตัวดีขึ้น

อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า ปรับตัวข้างลง ทั้งนี้สาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ของบริษัทย่อยในประเทศมาเลเซียซึ่งเกิดจากการขายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้หน่วยงานรัฐ ซึ่งมีระยะเวลาการเก็บหนี้ยาวนานกว่าลูกค้าเอกชนทั่วไป อัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้การค้า และสินค้าคงคลัง มีอัตราที่เร็วกว่าปีก่อน เนื่องจากการซื้อธุรกิจใหม่ได้แก่ธุรกิจซิลิคอนฟรินดิง ซึ่งเป็นบริษัทที่มีอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้การค้าและสินค้าคงคลังค่อนข้างเร็ว เนื่องจากบริษัทเน้นการจ่ายเงินล่วงหน้าให้ผู้จัดจำหน่ายเพื่อให้ได้ส่วนลดในต้นทุนวัตถุดิบ

ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (ไม่รวมผลกระทบ ขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์โครงข่ายใยแก้วนำแสง 480 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นเนื่องจากกำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น เพราะมีการรวมกำไรจากธุรกิจซิลิคอนฟรินดิงที่บริษัทฯ ได้ซื้อกิจการมาในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม 2561 ที่ผ่านมา ในขณะที่อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นปรับตัวลดลงเนื่องจากมีเงินกู้ยืมจำนวน 200 ล้านบาทที่บริษัทฯ กู้ยืมมาเพื่อซื้อกิจการธุรกิจซิลิคอนฟรินดิงให้หนี้สินเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงจากการตั้งสำรองการด้อยค่าของอุปกรณ์โครงข่ายใยแก้วนำแสงจำนวน 480 ล้านบาท

ความสามารถในการทำกำไรใกล้เคียงกับปีก่อน (หากไม่รวมผลกระทบจากขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์โครงข่ายใยแก้วนำแสง จำนวน 480 ล้านบาท) แต่มีการเปลี่ยนแปลงโดยแยกธุรกิจเป็นดังนี้

(ล้านบาท)	ปี 2561	ปี 2560	กำไรสุทธิเปลี่ยนแปลง
ธุรกิจไอที	-6	+12	-18
ธุรกิจเลเบล	+28	+35	-7
ธุรกิจซิลิคอนฟรินดิง	+33	-	+33
ธุรกิจบรอดแบนด์	-48	-35	-13
ธุรกิจโครงการภาครัฐ	-6	-	-6
ธุรกิจขายส่งอุปกรณ์ในมาเลเซีย	+3	-13	+16
รวม	+4	-1	+5

อัตรากำไรขั้นต้น	ไอที	เลเบล	ซิลิคอนฟริน	บรอดแบนด์	มาเลเซีย	รวม
ปี 2561	27.7%	29.3%	37.6%	14.9%	7.9%	16.5%
ปี 2560	37.6%	29.4%	n/a	20.5%	8.0%	17.6%

- อัตรากำไรขั้นต้นในธุรกิจไอทีที่ปรับตัวลดลงเนื่องจากปีก่อนมีงานโครงการขายและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์กับหน่วยงานรัฐ
- อัตรากำไรสุทธิในธุรกิจเลเบลปรับตัวลดลงเนื่องจากภาษีเงินได้มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นแม้ว่ารายได้ลดลง เนื่องจากด้วยธุรกิจ stamping ที่ได้รับยกเว้นภาษีรายได้ลดลง ส่วนธุรกิจ Printing ที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีกลับมีรายได้เติบโตขึ้น
- อัตรากำไรสุทธิในธุรกิจบรอดแบนด์ปรับตัวลดลงเนื่องจากสภาพตลาดมีการแข่งขันสูงทำให้ราคาแพ็คเกจรายเดือนลดลง
- อัตรากำไรสุทธิในธุรกิจไอที เลเบล และบรอดแบนด์ ปรับตัวลดลง แต่มีธุรกิจใหม่ได้แก่ธุรกิจซิลิคอนฟรินดิงที่บริษัทฯ ได้ซื้อกิจการเข้ามา ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีอัตรากำไรสุทธิค่อนข้างดี จึงช่วยให้อัตรากำไรสุทธิรวมปรับตัวดีขึ้น

อัตรากำไรสุทธิ	ไอที	เลเบล	ซิลิคอนฟริน	บรอดแบนด์	มาเลเซีย	รวม
ปี 2561	-5.4%	10.9%	17.5%	-27.6%	0.3%	0.2%
ปี 2560	5.4%	13.0%	n/a	-18.9%	-1.5%	-0.1%

หมายเหตุ: ไม่รวมผลกระทบจากขาดทุนจากการด้อยค่าโครงข่ายใยแก้วนำแสง 480 ล้านบาท

- อัตรากำไรสุทธิในธุรกิจไอทีที่ปรับตัวลดลงเนื่องจากปีก่อนมีงานโครงการขายและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์กับหน่วยงานรัฐ
- อัตรากำไรสุทธิในธุรกิจเลเบลปรับตัวลดลงเนื่องจากภาษีเงินได้มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นแม้ว่ารายได้ลดลง เนื่องจากด้วยธุรกิจ stamping ที่ได้รับยกเว้นภาษีรายได้ลดลง ส่วนธุรกิจ Printing ที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีกลับมีรายได้เติบโตขึ้น
- อัตรากำไรสุทธิในธุรกิจบรอดแบนด์ปรับตัวลดลงเนื่องจากสภาพตลาดมีการแข่งขันสูงทำให้ราคาแพ็คเกจรายเดือนลดลง
- อัตรากำไรสุทธิในธุรกิจไอที เลเบล และบรอดแบนด์ ปรับตัวลดลง แต่มีธุรกิจใหม่ได้แก่ธุรกิจซิลิคอนฟรินดิงที่บริษัทฯ ได้ซื้อกิจการเข้ามา ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีอัตรากำไรสุทธิค่อนข้างดี จึงช่วยให้อัตรากำไรสุทธิรวมปรับตัวดีขึ้น

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวมเศรษฐกิจ

สำหรับเศรษฐกิจไทยปี 2561 ขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 4.1 โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักมาจากการใช้จ่ายภาคเอกชนที่ขยายตัวดีทั้งการบริโภคและการลงทุน สำหรับการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวดีต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากเงื่อนไขผูกพันของโครงการรถยนต์คันแรกที่ต้องถือครองจนครบ 5 ปีทยอยหมดลง รวมถึงปัจจัยสนับสนุนกำลังซื้อภาคเอกชนที่ปรับตัวดีขึ้นตามรายได้ครัวเรือนนอกภาคเกษตรกรรมที่ขยายตัวดีและกระจายตัวทั่วถึงมากขึ้น ความเชื่อมั่นครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง กอปรกับมีมาตรการสนับสนุนเพิ่มเติมจากนโยบายภาครัฐ การลงทุนภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้นทั้งการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการขยายกำลังการผลิต ตามความเชื่อมั่นภาคธุรกิจที่อยู่ในเกณฑ์ดี รวมทั้งได้รับผลดีจากการย้ายฐานการผลิตในบางอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกมายังไทยในช่วงปลายปี สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐยังมีส่วนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบขนส่งทางราง แม้ในบางโครงการยังมีความล่าช้าอยู่บ้าง

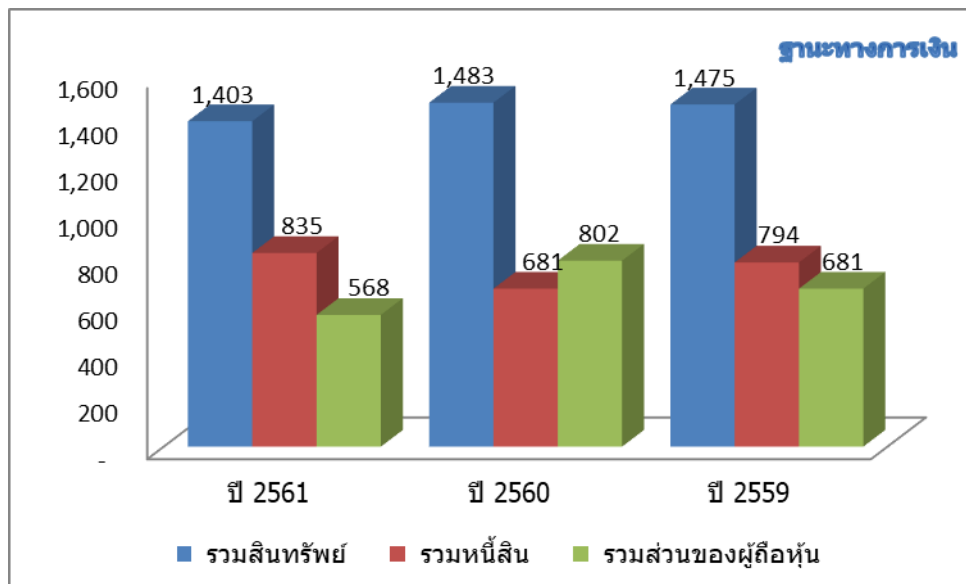
ด้านการส่งออกสินค้าขยายตัวชะลอลงจากปีก่อนหน้า สอดคล้องกับทิศทางการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าและปริมาณการค้าโลกที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนรวมถึงการชะลอตัวของวัฏจักรสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ การส่งออกสินค้าบางกลุ่มได้รับผลกระทบทางตรงและทางอ้อมจากมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ เช่น เครื่องซักผ้า เซลล์แสงอาทิตย์ (solar cells) และแผงวงจรรวม อย่างไรก็ดี ในช่วงปลายปีผู้ส่งออกบางอุตสาหกรรม อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้า และยางล้อรถยนต์ได้รับผลดีจากการย้ายคำสั่งซื้อมายังไทยมากขึ้น สำหรับการส่งออกบริการขยายตัวชะลอตามจำนวนนักท่องเที่ยวจีนเป็นสำคัญ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์เรือท่องเที่ยวล่มที่ภูเก็ตในเดือนกรกฎาคมส่งผลให้ความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวจีนลดลง รวมถึงผลของเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัว อย่างไรก็ดีนักท่องเที่ยวจากประเทศอื่นยังขยายตัวดีต่อเนื่อง

ในปี 2562 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวชะลอลงแต่ยังอยู่ในอัตราใกล้เคียงกับระดับศักยภาพ แม้การส่งออกบางส่วนอาจได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวจากผลกระทบของความขัดแย้งทางการค้าระหว่างประเทศของสหรัฐฯ และจีนที่ชัดเจนขึ้น แต่อุปสงค์ในประเทศยังขยายตัวได้ต่อเนื่อง ทั้งการใช้จ่ายภาคเอกชนและภาครัฐที่ขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับอัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มชะลอลงตามทิศทางของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่โน้มลดลงเป็นสำคัญ

(ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย)

ภาพรวมของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

ฐานะทางการเงิน

- สินทรัพย์รวม ณ 31 ธันวาคม 2561 ลดลงประมาณ 80 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 5 จากปีก่อน เนื่องจาก
 - การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าของบริษัทย่อยในมาเลเซีย ประมาณ 80 ล้านบาท เนื่องจากลูกหนี้ในโครงการรัฐบาลซึ่งมีระยะเวลาการเก็บหนี้เพิ่มขึ้น จากการขายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้กระทรวงศึกษาธิการของมาเลเซีย
 - การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์จากการซื้อกิจการของธุรกิจซิลิคอนฟรันทิง ประมาณ 200 ล้านบาท
 - การเพิ่มขึ้นของค่าความนิยมจำนวน 126 ล้านบาท จากการซื้อกิจการของธุรกิจซิลิคอนฟรันทิง
 - การลดลงของอุปกรณ์ระบบโครงข่ายใยแก้วนำแสง จากการตั้งสำรองการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวน 480 ล้านบาท
- หนี้สินรวม ณ 31 ธันวาคม 2561 เพิ่มขึ้นประมาณ 154 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 23 จากปีก่อน เนื่องจาก
 - เงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้นจากการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อกิจการของธุรกิจซิลิคอนฟรันทิงประมาณ 200 ล้านบาท โดยเงินกู้ยืมดังกล่าวคงเหลือจำนวน 177 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561
- ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ณ 31 ธันวาคม 2561 ลดลงประมาณ 234 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 29 จากปีก่อน ส่วนใหญ่เกิดจาก
 - ลดลงจากขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี จำนวน 477 ล้านบาท ซึ่งมีผลกระทบจากการขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์โครงข่ายใยแก้วนำแสงจำนวน 480 ล้านบาท
 - เพิ่มขึ้นจากส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยของธุรกิจซิลิคอนฟรันทิงที่บริษัทฯ ได้ซื้อกิจการ จำนวน 66 ล้านบาท
 - เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนและการแปลงสภาพหุ้นกู้จำนวน 177 ล้านบาท

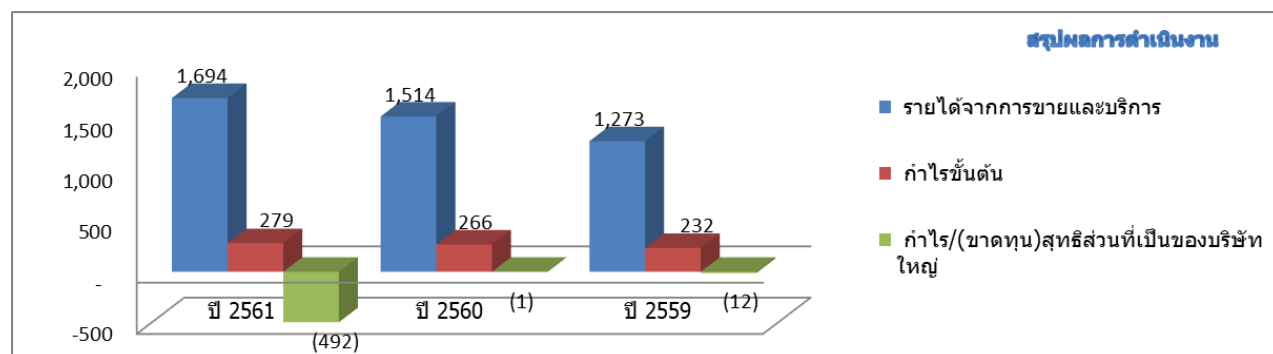
ผลการดำเนินงาน

ม.ค. - ธ.ค. 2561 งวด 12 เดือน	ประเทศไทย					มาเลเซีย	รวม
	ธุรกิจไอที	ธุรกิจเลเบล	ธุรกิจซิลค์สกรีน	ธุรกิจโครงการ ภาครัฐ	ธุรกิจ บรอดแบนด์	ธุรกิจขายส่ง อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	
รายได้	112,484	256,093	188,547	-	174,116	962,744	1,693,985
ต้นทุนขายและบริการ	(80,750)	(180,655)	(117,501)	-	(148,311)	(887,430)	(1,414,647)
กำไรขั้นต้น	31,735	75,437	71,045	-	25,806	75,315	279,338
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	(105)	234	46	-	-	-	175
กำไรจากการขายเงินลงทุน	18,188	-	-	-	-	-	18,188
รายได้อื่น	(1,825)	1,566	1,889	-	675	12,809	15,114
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(10,874)	(9,144)	(1,642)	(309)	(23,271)	(7,161)	(52,400)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(42,145)	(31,100)	(29,552)	(5,890)	(44,632)	(59,530)	(212,849)
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	-	-	(480,000)	-	(480,000)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(433)	(3,141)	(5,317)	-	(7,683)	(16,373)	(32,948)
ส่วนแบ่งกำไรจากบริษัทร่วม	696	-	-	-	-	-	696
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษี	(4,763)	33,852	36,470	(6,199)	(529,106)	5,060	(464,687)
ภาษีเงินได้	(806)	(5,561)	(4,110)	-	833	(1,967)	(11,610)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(5,569)	28,292	32,359	(6,199)	(528,273)	3,093	(476,297)
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน) :							
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่							(492,522)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม							16,225
							(476,297)

หมายเหตุ 1: ธุรกิจซิลค์สกรีน พรินต์ติ้ง ได้แก่ บริษัท อินซิติ (ประเทศไทย) จำกัด ที่บริษัทได้ซื้อกิจการในวันที่ 31 พ.ค. 61 โดยบริษัทได้รับรายได้และกำไร
ตั้งแต่ 1 มิ.ย. 2561 เป็นต้นไป

2: ธุรกิจโครงการภาครัฐ โดยบริษัทได้ชนะการประมูลโครงการให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ห่างไกลในโซนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ในวันที่ 13 ธ.ค. 61
และได้ลงนามในสัญญากับสำนักงาน กสทช. เมื่อวันที่ 30 ม.ค. 2562 โดยโครงการมีมูลค่า 2,248 ล้านบาท อายุสัญญา 6 ปี โดยจะเริ่มรับรายได้
ในไตรมาสที่ 1 ปี 2562 เป็นต้นไป

ม.ค. - ธ.ค. 2560 งวด 12 เดือน	ประเทศไทย					มาเลเซีย	รวม
	ธุรกิจไอที	ธุรกิจเลเบล	ธุรกิจซิลค์สกรีน	ธุรกิจโครงการ ภาครัฐ	ธุรกิจ บรอดแบนด์	ธุรกิจขายส่ง อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	
รายได้	221,488	268,880	-	-	184,778	839,212	1,514,358
ต้นทุนขายและบริการ	(138,215)	(189,839)	-	-	(147,811)	(772,034)	(1,247,899)
กำไรขั้นต้น	83,273	79,041	-	-	36,967	67,178	266,459
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	134	1,479	-	-	-	-	1,613
กำไรจากการขายเงินลงทุน	-	-	-	-	-	-	-
รายได้อื่น	4,587	991	-	-	1,033	8,335	14,946
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(10,439)	(9,797)	-	-	(24,394)	(8,867)	(53,497)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(62,696)	(29,544)	-	-	(43,763)	(61,006)	(197,009)
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(5,602)	(2,617)	-	-	(6,839)	(16,776)	(31,834)
ส่วนแบ่งกำไรจากบริษัทร่วม	1,697	-	-	-	-	-	1,697
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษี	10,955	39,553	-	-	(36,997)	(11,136)	2,375
ภาษีเงินได้	1,245	(4,394)	-	-	1,288	(1,425)	(3,286)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	12,199	35,159	-	-	(35,708)	(12,561)	(911)
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน) :							
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่							(851)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม							(60)
							(911)

ผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัท

การใช้จ่ายภาคเอกชนที่ขยายตัวดีทั้งการบริโภคและการลงทุน ทำให้ความต้องการในตลาดเครื่องใช้ไฟฟ้าและสินค้าอิเล็กทรอนิกส์มีการเติบโตและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ในปี 2561 บริษัทได้เข้าซื้อกิจการธุรกิจซิลิคอนพรีนึ่งซึ่งผลิตแผงควบคุมสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องซักผ้าและไมโครเวฟ เป็นต้น เพื่อ

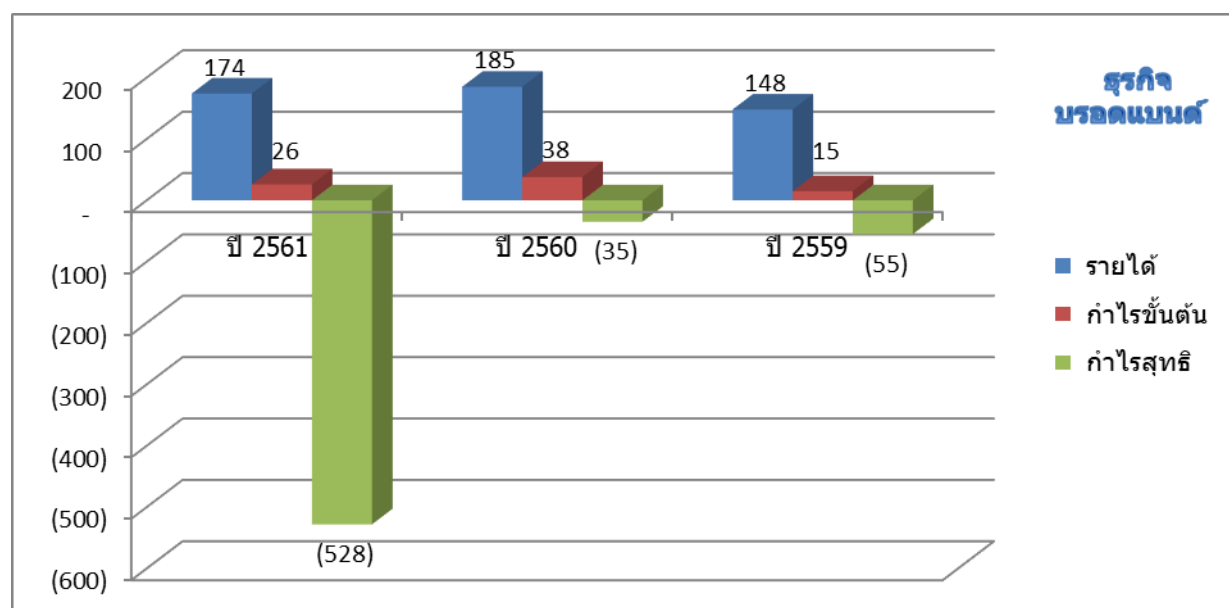
การใช้จ่ายภาครัฐถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยในช่วงปีที่ผ่านมา บริษัทได้เข้าประมูลงานในโครงการภาครัฐหลายโครงการ และได้ชนะการประมูลโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มูลค่าโครงการจำนวน 2,248 ล้านบาท และคาดว่าจะเริ่มรับรู้รายได้ในไตรมาสที่ 1 ปี 2562

เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของบริษัท

- 1) ธุรกิจบรอดแบนด์และธุรกิจไอที ด้วยแนวโน้มมีการแข่งขันในตลาดผู้บริโภครุนแรง บริษัทจึงตั้งเป้าหมายที่จะเติบโตโดยมุ่งเน้นขยายธุรกิจดังนี้
 - 1) ขยายธุรกิจไปยังตลาดลูกค้าองค์กร (Business Market) ได้แก่ การให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่โครงการอสังหาริมทรัพย์ขนาดเล็กและขนาดกลาง ในรูปแบบของสัญญาให้บริการระยะยาวตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป และเป็นผู้ให้บริการเพียงรายเดียว ในลักษณะของการให้บริการแบบครบวงจร ตั้งแต่การออกแบบระบบฮาร์ดแวร์ การติดตั้ง และการซ่อมบำรุง เช่น โรงแรม เซอร์วิสอพาร์ทเมนต์ และศูนย์การค้า เป็นต้น โดยตั้งเป้าหมายให้มียอดขายเพิ่มขึ้นในสัดส่วน 20% ของยอดขายทั้งหมดภายในปี 2562 โดย ณ สิ้นปี 2561 บริษัทยังมีสัดส่วนการขายของลูกค้าในกลุ่มนี้ประมาณ 10%
 - 2) ลดขนาดธุรกิจบรอดแบนด์ในตลาดผู้บริโภค และได้หยุดการลงทุนในธุรกิจนี้ตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นไป โดยจะทยอยลดจำนวนพนักงานโดยคงไว้เพื่อดูแลฐานลูกค้าเดิมเท่านั้น พนักงานบางส่วนจะถูกโอนย้ายไปยังธุรกิจใหม่ของบริษัท คือธุรกิจโครงการภาครัฐ
 - 3) ขยายธุรกิจไปยังโครงการภาครัฐ บริษัทมีเป้าหมายที่จะเข้าประมูลงานในโครงการภาครัฐเพิ่มขึ้น ในปี 2561 บริษัทได้งานโครงการภาครัฐมา 1 โครงการได้แก่โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 และในปี 2562 บริษัทตั้งเป้าที่จะได้งานในโครงการภาครัฐอย่างน้อยอีก 1 โครงการ
- 2) ปรับโครงสร้างธุรกิจขององค์กรดังนี้
 - 1) รวมธุรกิจเลเบลและซิลิคอนพรีนึ่ง โดยมีแผนดำเนินการขายหุ้นของบริษัท ไชแมท เลเบล ให้แก่บริษัท อินซิติ (ประเทศไทย) เพื่อรวมธุรกิจเข้าด้วยกันเนื่องจากทั้งสองบริษัทมีฐานลูกค้าที่เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หลังจากรวมธุรกิจแล้ว บริษัทมีแผนที่จะนำบริษัท อินซิติ เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่อไป
 - 2) ดำเนินการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมในต่างประเทศที่ผลการดำเนินงานไม่เติบโต โดยบริษัทจะดำเนินการหาผู้ซื้อรวมถึงเจรจาและต่อรองราคา ทั้งนี้เพื่อให้โครงสร้างธุรกิจของบริษัทมีความคล่องตัว มีความชัดเจน และมุ่งเน้นขยายธุรกิจที่อยู่ในตลาดที่มีการเติบโตและขยายตัวดีต่อเนื่อง

สรุปภาพรวม

ขาดทุนสุทธิรวมของบริษัท (ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่) สำหรับปี 2561 เกิดขึ้นจำนวน 492.52 ล้านบาท ในขณะที่ปีก่อนมีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 0.85 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากการ ตั้งสำรองการด้อยค่าของโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในธุรกิจบรอดแบนด์สำหรับตลาดผู้บริโภค จำนวน 480 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงของผลประกอบการในแต่ละธุรกิจมีดังต่อไปนี้

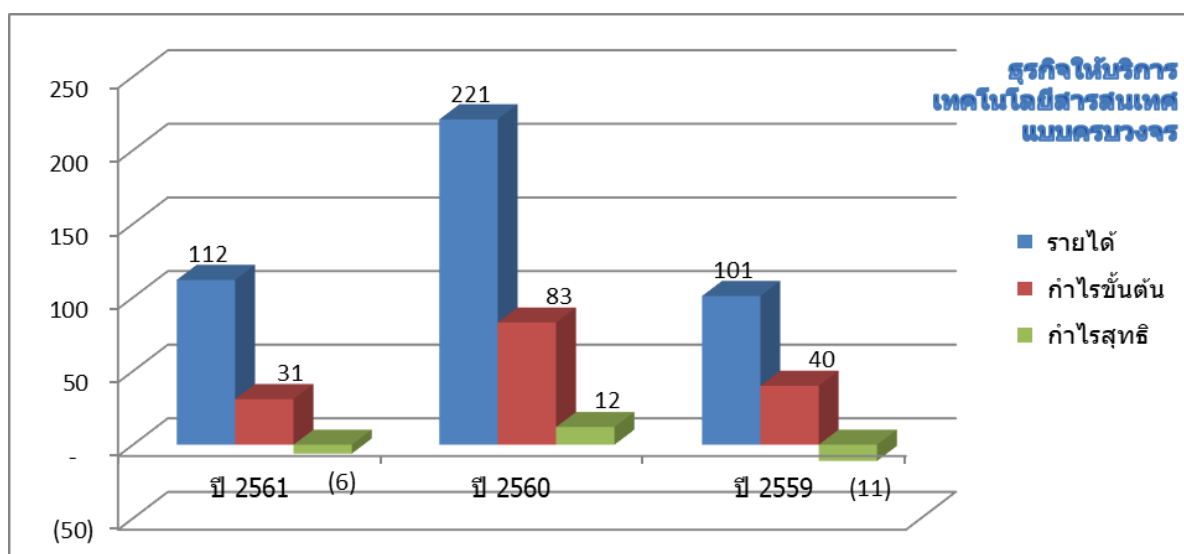
- ธุรกิจบรอดแบนด์มีผลขาดทุนในปี 2561 จำนวน 528 ล้านบาท ซึ่งมีผลขาดทุนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากมีการตั้งสำรองการด้อยค่าของโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในธุรกิจบรอดแบนด์สำหรับตลาดผู้บริโภค จำนวน 480 ล้านบาท และรายได้ลดลงร้อยละ 6 จากปีก่อน หากพิจารณาแยกแยะค่าใช้จ่ายการด้อยค่าของสินทรัพย์แล้ว ธุรกิจบรอดแบนด์มีผลขาดทุนสุทธิในปี 2561 จำนวน 48 ล้านบาท โดยค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ค่าเสื่อมราคาจำนวน 54 ล้านบาท โดยผลการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคามีกำไรจำนวน 6 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2560 มีผลขาดทุนสุทธิจำนวน 36 ล้านบาท โดยมีค่าเสื่อมราคาจำนวน 48 ล้านบาท โดยผลการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคามีกำไรจำนวน 12 ล้านบาท

การตั้งสำรองการด้อยค่าของโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในธุรกิจบรอดแบนด์สำหรับตลาดผู้บริโภค

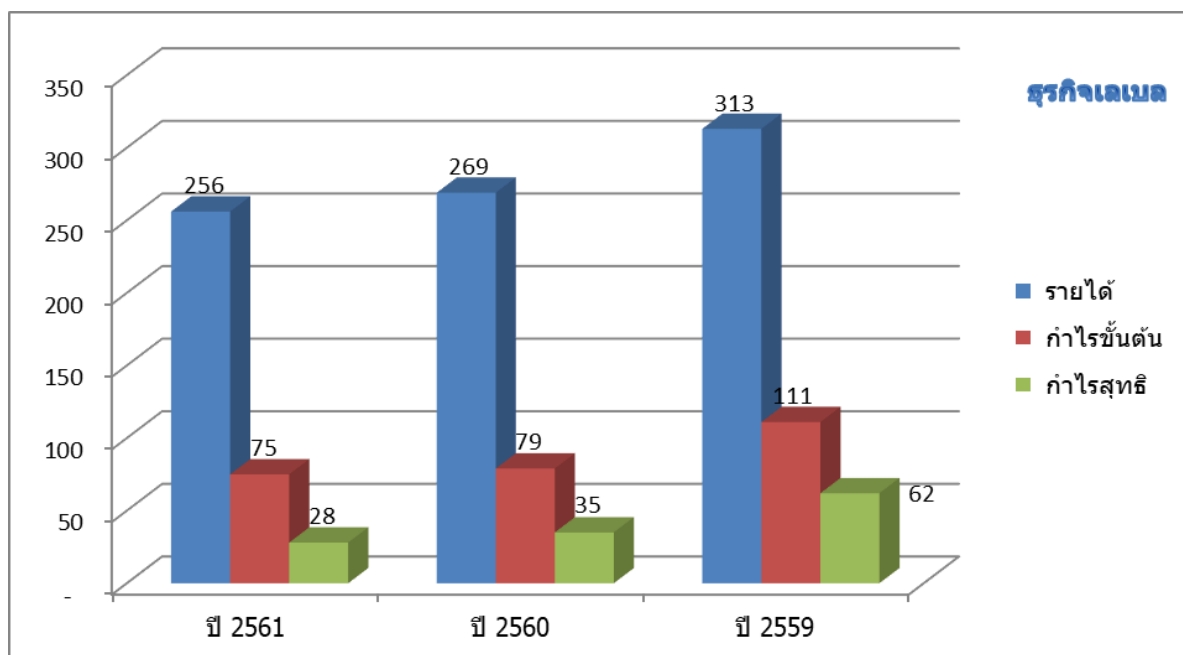
- เหตุผลจำเป็นในการตั้งสำรองการด้อยค่าของโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในธุรกิจบรอดแบนด์สำหรับตลาดผู้บริโภค จำนวน 480 ล้านบาท เนื่องด้วยภาพรวมตลาดผู้บริโภค Fixed Broadband มีการแข่งขันสูง และอุปสงค์ในตลาดลดลง รวมทั้งมีความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มรายได้ต่อเดือนลดลงและค่าบริการเฉลี่ยต่อเดือนลดลง สอดคล้องกับแผนธุรกิจของบริษัทฯ ที่ต้องการลดขนาดธุรกิจบรอดแบนด์ในตลาดผู้บริโภค และได้หยุดการลงทุนในธุรกิจนี้ตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นไป โดยจะทยอยลดจำนวนพนักงานโดยคงไว้เพื่อดูแลฐานลูกค้าเดิมเท่านั้น พนักงานบางส่วนจะถูกโอนย้ายไปยังธุรกิจใหม่ของบริษัทฯ คือธุรกิจโครงการภาครัฐ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ จะหยุดการลงทุนและลดขนาดธุรกิจบรอดแบนด์เฉพาะในตลาดผู้บริโภคเท่านั้น โดยจะยังคงขยาย

ธุรกิจในตลาดธุรกิจต่อไปเนื่องจากเป็นการให้บริการลูกค้าองค์กรในลักษณะสัญญาระยะยาวและมีรายได้ต่อเนื่องแน่นอน

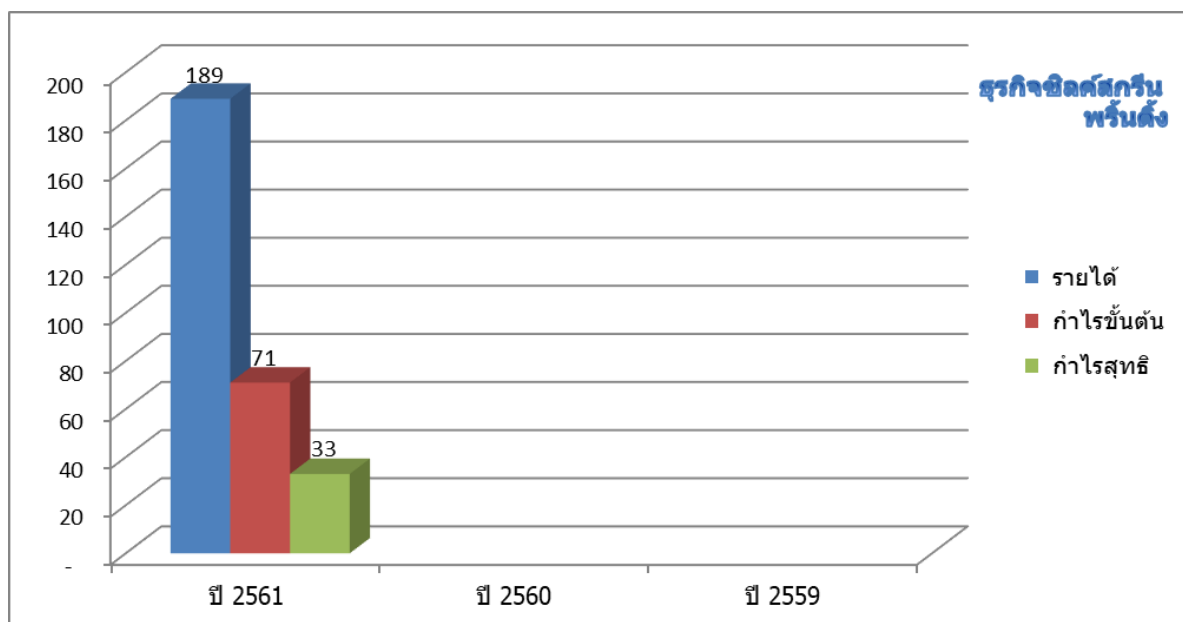
- มูลค่าทางบัญชีสุทธิของโครงข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับตลาดผู้บริโภคก่อนตั้งสำรองการด้อยค่ามีจำนวน 630 ล้านบาท โดยมีการรับรู้ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าเสื่อมราคาในปี 2561 จำนวน 54 ล้านบาท โดยภายหลังการตั้งสำรองการด้อยค่า มูลค่าทางบัญชีสุทธิจะลดลงเหลือประมาณ 150 ล้านบาท และจะทำให้ค่าเสื่อมราคาในอนาคต ลดลงประมาณร้อยละ 80 จากค่าเสื่อมราคาเดิม ซึ่งจะส่งผลให้ผลการดำเนินงานปรับตัวดีขึ้นภายหลังการระงับของค่าเสื่อมราคาลดลง
- ในปี 2562 บริษัทฯ จะเร่งดำเนินการโอนย้ายพนักงานและลดขนาดธุรกิจตามแผนต่อไป

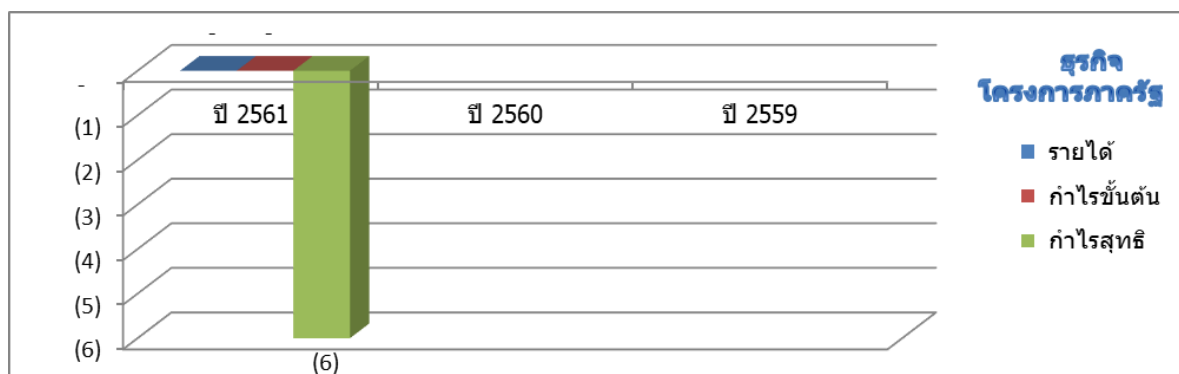
- ธุรกิจไอทีที่มีผลขาดทุนในปี 2561 จำนวน 5.56 ล้านบาท โดยมีรายได้และกำไรสุทธิลดลงอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากปีก่อนมีการรับรู้รายได้และกำไรส่วนใหญ่จากโครงการขายและติดตั้งระบบ Enterprise Resource Planning (ERP) ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ในขณะที่ปี 2561 ไม่มีโครงการใหญ่เหมือนเช่นปีก่อน ถึงแม้ว่าปี 2561 จะมีการรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อยจำนวน 18 ล้านบาทก็ตาม โดยในปี 2562 บริษัทฯ จะมุ่งเน้นงานบริการทั้งงานติดตั้งและงานบริการบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้มากขึ้น และขยายธุรกิจไปยังโครงการภาครัฐให้มากขึ้น

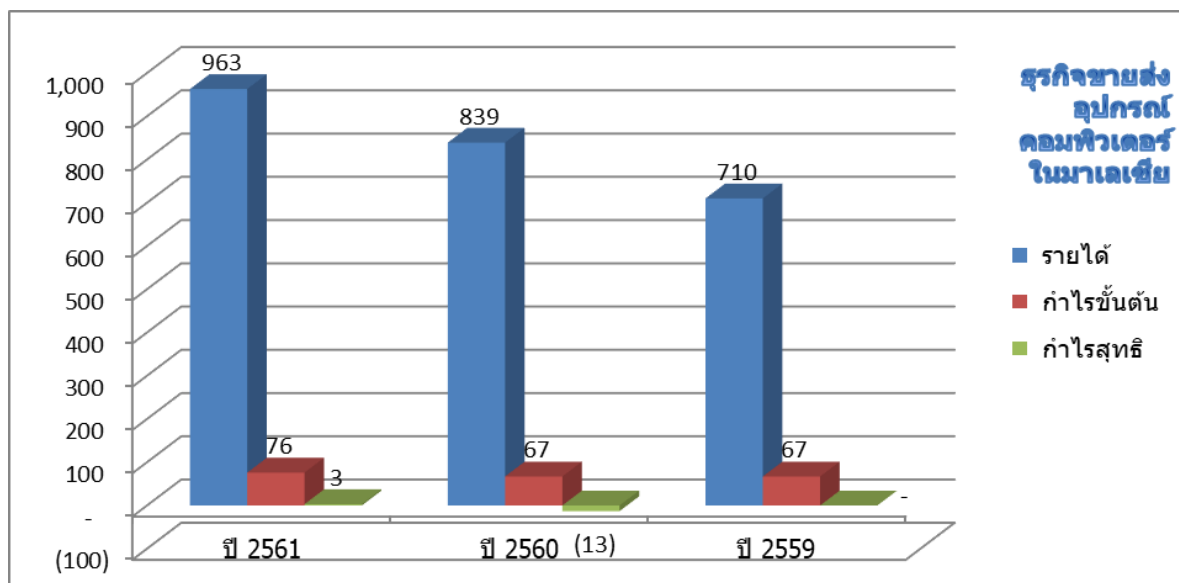
- ธุรกิจเลเบล มีผลกำไรสุทธิในปี 2561 จำนวน 28 ล้านบาท กำไรสุทธิลดลงร้อยละ 20 จากปีก่อน เนื่องจากรายได้ลดลงโดยรวมร้อยละ 5 โดยยอดขายลดลงเนื่องจากธุรกิจในส่วนการผลิต precision stamping ในอุปกรณ์สมาร์ตโฟนมียอดสั่งซื้อลดลง

- ธุรกิจซิลค์สกรีน เป็นธุรกิจใหม่ของบริษัทฯ โดยได้ซื้อกิจการมาในเดือนมิถุนายน 2561 ทำให้บริษัทฯ รับรู้กำไรจากธุรกิจนี้จำนวน 7 เดือน โดยรับรู้กำไรจำนวน 32 ล้านบาท โดยบริษัทถือหุ้นจำนวนร้อยละ 70 จึงรับรู้กำไรเข้าบริษัทใหญ่จำนวน 22 ล้านบาท โดยธุรกิจนี้มียอดขายมากกว่า 300 ล้านบาทต่อปี และมีกำไรขั้นต้นและกำไรสุทธิในระดับที่น่าพอใจ

- ธุรกิจโครงการภาครัฐ เป็นธุรกิจใหม่ของบริษัทฯ โดยบริษัทได้ชนะการประมูลโครงการให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ห่างไกลในโซนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ในวันที่ 13 ธ.ค. 61 และได้ลงนามในสัญญาฉบับสำนักงาน กสทช. เมื่อวันที่ 30 ม.ค. 2562 โดยมีมูลค่าโครงการจำนวน 2,248 ล้านบาท อายุสัญญา 6 ปี โดยจะเริ่มรับรู้รายได้ในไตรมาสที่ 1 ปี 2562 เป็นต้นไป โดยในช่วงที่มีการเตรียมการประมูลในไตรมาสที่ 4 ปี 2561 บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงินทุน ค่าใช้จ่ายบริหารจัดการและค่าธรรมเนียมการออกหนังสือค้ำประกันเพื่อให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันเพื่อยื่นประมูลโครงการให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ห่างไกล จำนวน 2 สัญญา โดยมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นประมาณ 6 ล้านบาท

- ธุรกิจขายส่งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในมาเลเซียของบริษัทย่อย สำหรับปี 2561 มีรายได้และกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากมีรายได้จากการขายอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์จำนวนมากให้แก่ กระทรวงศึกษาธิการของประเทศมาเลเซีย อย่างไรก็ตามในไตรมาสที่ 4 มีการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นจำนวน 5 ล้านบาท และตั้งสำรองการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือจำนวน 4 ล้านบาท

การดำเนินการกรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไขและข้อสังเกต

ความเห็นแบบมีเงื่อนไข

1. ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 ไม่สามารถตรวจสอบการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมาจากการซื้อธุรกิจของบริษัทย่อยใหม่แห่งหนึ่ง เนื่องจาก ณ วันที่รายงาน บริษัทอยู่ระหว่างการตรวจสอบมูลค่ากิจการของผู้ประเมินราคาอิสระ เพื่อทำการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมา และบันทึกส่วนมูลค่ายุติธรรมของรายการ ณ วันที่ซื้อเพิ่มเติมบางรายการ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับจากการซื้อธุรกิจครั้งนี้ รวมทั้งวัดมูลค่าของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยพิจารณาจากข้อมูลในรายงานของที่ปรึกษาทางการเงินอิสระแห่งหนึ่ง ประกอบกับการพิจารณาความเหมาะสมตามสถานการณ์ปัจจุบันและบันทึกผลต่างระหว่างราคาซื้อกับมูลค่าของสิ่งตอบแทนที่ได้รับจากการซื้อธุรกิจดังกล่าวไว้ในบัญชี “ค่าความนิยม” เป็นจำนวนเงิน 125.98 ล้านบาท

สาเหตุของปัญหา

บริษัทย่อยดังกล่าวอยู่ระหว่างการตรวจสอบมูลค่ากิจการของผู้ประเมินราคาอิสระ

การแก้ไขปัญหา

บริษัทฯ คาดว่าการตรวจสอบมูลค่ากิจการของผู้ประเมินราคาอิสระจะเสร็จสิ้นภายในไตรมาสที่ 2 ปี 2562

2. ไม่สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ของบริษัทย่อยใหม่จากการซื้อธุรกิจได้ เนื่องจากบริษัทย่อยอยู่ระหว่างการจัดทำมูลค่าต้นทุนสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2561 (วันที่ซื้อธุรกิจ) จำนวน 19.83 ล้านบาทและ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 19.94 ล้านบาท และยังไม่ได้รับหนังสือยืนยันยอดเจ้าหนี้การค้าตอบกลับ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2561 บางรายการ จำนวนเงินรวม 3.38 ล้านบาทและ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนเงินรวม 5.24 ล้านบาท

สาเหตุของปัญหา

บริษัทย่อยดังกล่าวอยู่ระหว่างการนำระบบ ERP มาใช้ในองค์กร ซึ่งต้องมีการปันส่วน ส่วนต่างระหว่างต้นทุนมาตรฐานและต้นทุนจริงของวัตถุดิบ เพื่อปรับปรุงราคาต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูปให้ถูกต้อง

การแก้ไขปัญหา

บริษัทฯ คาดว่าการปันส่วนและการปรับปรุงรายการจะเสร็จสิ้นภายในไตรมาสที่ 1 ปี 2562

3. ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10 งบการเงินรวมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันได้รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมแห่งหนึ่ง ซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียจำนวน 33.25 ล้านบาท และส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมจำนวน 0.70 ล้านบาท บริษัทได้บันทึกเงินลงทุนและส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนดังกล่าวโดยใช้งบการเงินของฝ่ายบริหารของบริษัทร่วมที่ยังไม่ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัทร่วมนั้น เนื่องจากอยู่ระหว่างการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของบริษัทร่วมดังกล่าว

สาเหตุของปัญหา

บริษัทร่วมดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงผู้ทำบัญชี ทำให้การปิดบัญชีเกิดความล่าช้า ทำให้ผู้สอบบัญชีของบริษัทร่วม ได้รับเอกสารล่าช้า จึงส่งผลให้รายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีออกล่าช้า

การแก้ไขปัญหา

ณ ปัจจุบัน บริษัทร่วมได้ผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ความสามารถและเข้ามาแก้ไขปัญหาลแล้ว โดยบริษัทฯ คาดว่าผู้สอบบัญชีของบริษัทร่วม จะสามารถส่งรายงานได้ทันตามกำหนด สำหรับงบการเงินสำหรับปี 2562 นี้

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

1. ตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 16 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556 บริษัทได้ดำเนินการแจ้งขอยกเลิกสัญญาให้เข้าใช้อุปกรณ์ระบบโครงข่ายใยแก้วนำแสงในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดเชียงใหม่กับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ("กสท") มีผลให้บริษัทต้องดำเนินงานเป็นผู้ให้บริการเองแทนการเป็นผู้ให้เช่า นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินการฟ้องร้องต่อบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38

สาเหตุของปัญหา

เนื่องจาก กสท ไม่ตรวจรับโครงข่ายตามสัญญา บริษัทฯจึงดำเนินการฟ้องร้องเพื่อเรียกค่าเสียหาย ในขณะเดียวกัน บริษัทฯ จำเป็นต้องนำโครงข่ายที่ได้ลงทุนไว้มาให้บริการสร้างรายได้เอง โดยเริ่มต้นธุรกิจบรรดแบนด์ ตั้งแต่การสร้างแบนด์ วางแผนการตลาด ตั้งหน่วยงานติดตั้งและบริการซ่อมบำรุง และเริ่มให้บริการครั้งแรกตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556 ปัจจุบันบริษัทฯมีลูกค้าประมาณ 2 หมื่นราย อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยการลงทุนจำนวนมากในโครงข่ายตามสัญญาที่ทำไว้กับ กสท และการต้องเริ่มธุรกิจใหม่ตั้งแต่ต้น โดยไม่มีฐานลูกค้า ทำให้บริษัทฯมีภาระค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง โดยเฉพาะค่าเสื่อมราคา และดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ที่บริษัทฯกู้มาเพื่อลงทุนในโครงข่ายสำหรับส่งมอบให้ กสท

การแก้ไขปัญหา

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2556 บริษัทฯได้ดำเนินการยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อเรียกค่าเสียหายจำนวนทุนทรัพย์ 665.62 ล้านบาท จาก บมจ.กสทโทรคมนาคม ("กสท") ในกรณีที่ กสท ผิดสัญญาไม่ดำเนินการตรวจรับและไม่ปฏิบัติตามสัญญาเช่าใช้โครงข่ายใยแก้วนำแสงพร้อมอุปกรณ์ในพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ สัญญาลงวันที่ 10 มิถุนายน 2554 และวันที่ 13 มิถุนายน 2554 ตามลำดับ ซึ่งทางบริษัทฯได้ดำเนินการจัดซื้อ อุปกรณ์และติดตั้ง โครงข่ายใยแก้วนำแสงจนเสร็จสิ้น และได้ดำเนินการส่งมอบอุปกรณ์ทั้งระบบต่อ กสท แล้ว สำหรับโครงข่ายในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2555 และ วันที่ 11 กรกฎาคม 2555 ตามลำดับ ตามเงื่อนไขในสัญญาดังกล่าว แต่ กสท กลับเพิกเฉย ไม่ดำเนินการตรวจรับตามสัญญา และบริษัทฯได้มีการทวงถามเป็นหนังสือไปยัง กสท หลายครั้งแล้ว แต่ กสท ก็ไม่ดำเนินการและไม่มีการปฏิบัติใดๆ ให้เป็นไปตามสัญญา บริษัทฯจึงได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาต่อ กสท เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556 และจึงได้ดำเนินการฟ้องร้องต่อ กสท ซึ่งศาลปกครองรับไว้เป็นคดีหมายเลข 2518/2556 และศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้วเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2557

เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2561 ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษา คดีหมายเลขแดงที่ 247/2561 โดยศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษาให้ กสท ชดใช้ค่าเสียหายดังนี้

- 1) ค่าเสียหายจากการที่บริษัทฯ ได้ส่งมอบอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับควบคุมและตรวจสอบระบบโครงข่าย โดยให้ กสท ชดใช้เงินจำนวน 53.23 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 2) ให้ กสท คืนหนังสือค้ำประกันธนาคารกับให้ชดใช้ค่าธรรมเนียมของหนังสือค้ำประกันธนาคารปีละ 0.14 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องร้องเป็นต้นไปจนกว่า กสท จะคืนหนังสือค้ำประกันให้แก่บริษัทฯ
- 3) ค่าขาดโอกาสที่บริษัทฯจะได้รับผลกำไรจากการประกอบธุรกิจ ศาลเห็นว่าความเสียหายที่เป็นค่าขาดโอกาสเป็นเพียงการคาดการณ์มิใช่ความเสียหายที่แท้จริงและไม่สัมพันธ์ใกล้ชิดกับความเสียหายที่เกิดขึ้น ศาลจึงไม่อาจกำหนดค่าเสียหายในกรณีนี้ได้

จากคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าค่าเสียหายที่บริษัทฯได้ฟ้องร้องในส่วน of ค่าเสียหายหลักยังมีความไม่ชัดเจนและไม่สัมพันธ์ใกล้ชิดกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2562 บริษัทฯจึงได้ดำเนินการยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับจำนวนเงินที่ทางบริษัทฯได้จ่ายเพื่อลงทุนซื้อ อุปกรณ์ ค่าแรงติดตั้ง และต้นทุนทางการเงินที่เกิดขึ้นระหว่างก่อสร้างโครงข่ายรวมมูลค่า 434.24 ล้านบาท

ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน

ประเด็น	รายละเอียด
คุณภาพของลูกหนี้ การวิเคราะห์อายุ ลูกหนี้ การตั้งสำรองและความเพียงพอ ของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	<p>ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6</p> <ul style="list-style-type: none"> บริษัทอยู่ในประเทศมาเลเซีย (E-Tech IT) มีลูกหนี้ส่วนที่ค้างชำระเกินมากกว่า 12 เดือน จำนวน 46.07 ล้านบาท โดยบริษัทขอยืมนโยบายตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญร้อยละ 100 สำหรับลูกหนี้ที่มีอายุเกิน 12 เดือน เว้นแต่ จะมีเหตุผลหรือหลักฐานที่เชื่อได้ว่าลูกหนี้จะสามารถชำระหนี้ หรือมีหลักประกันเพียงพอต่อการชำระหนี้ ในส่วนลูกหนี้ที่มีอายุเกิน 12 เดือน ที่ไม่ได้ตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 0.61 ล้านบาท โดยผู้บริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าสามารถเก็บหนี้ได้ บริษัทและบริษัทอยู่ในประเทศได้นำลูกหนี้การค้างบางส่วนไปขายลดให้กับธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง โดยยังคงมีภาระจากการค้ำประกันการขายลดแบบมีสิทธิได้เบี่ยงทั้งจำนวน เนื่องจากในบางช่วงบริษัทอาจมีการขาดสภาพคล่อง บริษัทจึงมีการขายลดลูกหนี้ให้กับธนาคารพาณิชย์ที่บริษัทมีวงเงิน โดยธนาคารจะให้บริษัทกู้ยืมเงินในสัดส่วนร้อยละ 80 ของมูลค่าใบแจ้งหนี้ที่นำไปขายลด โดยมีการโอนสิทธิการรับเงินของใบแจ้งหนี้ที่ได้นำไปขายลดให้แก่ธนาคาร ให้ธนาคารมีสิทธิรับเงินจากลูกหนี้การค้างโดยตรง เมื่อหักหนี้เงินกู้ยืมแล้ว ธนาคารจะคืนเงินส่วนที่เหลือให้แก่บริษัท
สินค้าคงเหลือ และการเสื่อมสภาพหรือ ล้าสมัย	ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 บริษัทมีการตั้งสำรองค่าเผื่อมูลค่าสินค้าคงเหลือที่มีมูลค่าลดลงจำนวน 17.54 ล้านบาท โดยมีนโยบายการตั้งค่าเผื่อร้อยละ 100 ในกรณีที่สินค้ารายการใดไม่มีการเคลื่อนไหวเป็นระยะเวลาเกิน 12 เดือน
เงินลงทุน ค่าความนิยม และการด้อยค่า	ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 และ 11 บริษัทมีค่าความนิยมจำนวน 170.68 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการซื้อกิจการของบริษัทที่อยู่ในมาเลเซีย และการซื้อกิจการธุรกิจซิลิคอนพรีนติง จำนวน 44.69 ล้านบาท และ 125.99 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในแต่ละปี บริษัทจะพิจารณาค่าเผื่อการด้อยค่าของค่าความนิยมที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่ามูลค่ายุติธรรมของค่าความนิยมดังกล่าวลดลงต่ำกว่าทุนอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานาน โดยบริษัทจะจัดทำประมาณการกระแสเงินสด เพื่อประเมินมูลค่ายุติธรรมของค่าความนิยมดังกล่าว
ส่วนประกอบสำคัญของทรัพย์สินอื่น	ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 12 บริษัทอยู่ในประเทศมาเลเซีย (E-Tech IT) มีการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยการนำอาคารสำนักงานแห่งหนึ่งไปให้เช่า เพื่อให้มีรายได้ค่าเช่า โดยการลงทุนดังกล่าว ทางบริษัทขอยืมเงินระยะยาวจากสถาบันการเงิน โดยนำอสังหาริมทรัพย์นั้นไปค้ำประกันเงินกู้ยืม

สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุน

ประเด็น	รายละเอียด																
แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน	<p>หน่วย: ล้านบาท</p> <table><tr><td>สินทรัพย์หมุนเวียน</td><td>618</td><td>หนี้สินหมุนเวียน</td><td>608</td></tr><tr><td>สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</td><td>785</td><td>หนี้สินไม่หมุนเวียน</td><td>227</td></tr><tr><td></td><td></td><td>ส่วนของทุน</td><td>568</td></tr><tr><td>รวมสินทรัพย์</td><td>1,403</td><td>รวมหนี้สินและทุน</td><td>1,403</td></tr></table> <p>โครงสร้างเงินทุนของบริษัทประกอบด้วยหนี้สิน 61% และทุน 39% โดยอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 1.47 ซึ่งถือว่ายังอยู่ในระดับปกติ นอกจากนี้บริษัทมีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียน ใกล้เคียงกับ หนี้สินหมุนเวียนจึงไม่มีปัญหาการขาดแคลนสภาพคล่อง</p>	สินทรัพย์หมุนเวียน	618	หนี้สินหมุนเวียน	608	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	785	หนี้สินไม่หมุนเวียน	227			ส่วนของทุน	568	รวมสินทรัพย์	1,403	รวมหนี้สินและทุน	1,403
สินทรัพย์หมุนเวียน	618	หนี้สินหมุนเวียน	608														
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	785	หนี้สินไม่หมุนเวียน	227														
		ส่วนของทุน	568														
รวมสินทรัพย์	1,403	รวมหนี้สินและทุน	1,403														
รายจ่ายลงทุน วัตถุประสงค์และแหล่งเงินทุน	<p>ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10 และ 11 บริษัทได้มีการลงทุนในบริษัทร่วมในประเทศเวียดนามโดยถือหุ้นร้อยละ 40 และการลงทุนในบริษัทย่อยในมาเลเซียโดยถือหุ้นร้อยละ 60 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายธุรกิจด้านไอทีในตลาดต่างประเทศ</p> <p>โดยในปี 2561 บริษัทร่วมในเวียดนามให้ผลตอบแทนประมาณ 3% ต่อปี และบริษัทย่อยในมาเลเซียให้ผลตอบแทน 4% ต่อปี บริษัทไม่ได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมในเวียดนามและบริษัทย่อยในมาเลเซีย</p> <p>ค่าเผื่อการด้อยค่าจากการเงินลงทุนจำนวน 5 ล้านบาท ปรากฏในงบการเงินเฉพาะของบริษัทโดยเป็นการตั้งค่าเผื่อสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อยในประเทศไทยแห่งหนึ่ง ที่บริษัทถือหุ้น 100% ได้แก่ บริษัท ไชแมท เทเลคอม จำกัด การตั้งสำรองดังกล่าวเกิดจากบริษัทย่อย ยังคงมีผลขาดทุนสะสมอยู่ โดยในปี 2562 นี้ บริษัทจะดำเนินการปิดบริษัท ไชแมท เทเลคอม เนื่องจากไม่มีการดำเนินธุรกิจแล้ว</p>																
ความเพียงพอของสภาพคล่อง	<p>อัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทประมาณ 1 เท่า ถือว่าอยู่ในระดับปกติ</p> <p>ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 บริษัทและบริษัทย่อย มีเงินฝากประจำที่มีข้อจำกัดในการใช้ จำนวน 150 ล้านบาท ซึ่งติดภาระค้ำประกันเพื่อขอวงเงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้น และหนังสือค้ำประกันธนาคาร เนื่องจากบริษัทไม่มีทรัพย์สินประเภทที่ดินหรืออาคาร ที่สามารถนำมาวางเป็นหลักประกันเพื่อขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ บริษัทจึงต้องใช้เงินฝากบางส่วนเป็นหลักประกันในการกู้ยืม โดยเฉพาะในส่วนของบริษัทย่อยที่มาเลเซีย ต้องใช้เงินฝากประมาณ 93 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันวงเงินกู้ยืมเพื่อซื้อสินค้าสำหรับขายให้โครงการรัฐบาลและวงเงินอื่นๆ จำนวนประมาณ 377 ล้านบาท</p>																

ความสามารถในการชำระหนี้และการปฏิบัติตามเงื่อนไขการกู้ยืมที่สำคัญ ความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม	<ul style="list-style-type: none">ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18, 22 และ 23 บริษัทมีเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจำนวน 213 ล้านบาท เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน-สุทธิ จำนวน 175 ล้านบาท และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทและบุคคลอื่น จำนวน 10 ล้านบาท บริษัทมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวดังกล่าว และสามารถจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมในอนาคตเพื่อรองรับการลงทุนและการขยายธุรกิจ โดยในปี 2561 บริษัทได้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพโดยเฉพาะเจาะจง จำนวนไม่เกิน 500 ล้านบาท ให้แก่ Advance Opportunity Fund I อายุไม่เกิน 3 ปี เงินที่จะได้รับจากโครงการหุ้นกู้แปลงสภาพมีความเพียงพอต่อการชำระหนี้และการลงทุนในอนาคตตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 19 เจ้าหนี้อื่นๆ จำนวน 12.54 ล้านบาท ประกอบด้วย เจ้าหนี้อื่นที่ไม่เกี่ยวกับการค้า ได้แก่ เจ้าหนี้กรมสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีหัก ณ ที่จ่าย															
ภาระผูกพัน	<p>ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 35</p> <p>การค้าประกันโดยบริษัท</p> <p>ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีภาระผูกพันจากการออกหนังสือค้ำประกันหนี้ของบริษัทย่อยให้แก่สถาบันการเงินของบริษัทย่อยในมาเลเซีย โดยจำนวนเงินค้ำประกันไม่เกินร้อยละ 60 ของหนี้สินค้างชำระรวมทั้งดอกเบี้ยที่บริษัทย่อยมีต่อสถาบันการเงิน</p> <p>ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีภาระผูกพันจากการค้ำประกันหนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินของบริษัทย่อยในประเทศ</p> <p>การค้าประกันโดยธนาคาร</p> <p>ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันจากการที่ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันในนามของบริษัทให้แก่ลูกค้าของบริษัท ตามเงื่อนไขในสัญญาการขายสินค้าและการประมูลงานมีจำนวนรวม 358.58 ล้านบาทและ 127.61 ล้านบาท ตามลำดับ</p> <p>ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน</p> <p>บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามสัญญาเช่าและสัญญาบริการระยะยาว เพื่อเช่าสำนักงานและการบริการ ยอดรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงาน มีดังนี้</p> <table><tr><td></td><td colspan="2">หน่วย: พันบาท</td></tr><tr><td></td><td>งบการเงินรวม</td><td>งบการเงินเฉพาะกิจการ</td></tr><tr><td>จะครบกำหนดภายใน 1 ปี</td><td>18,258</td><td>12,127</td></tr><tr><td>จะครบกำหนดเกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี</td><td>9,368</td><td>4,561</td></tr><tr><td>รวม</td><td>27,626</td><td>16,688</td></tr></table>		หน่วย: พันบาท			งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	จะครบกำหนดภายใน 1 ปี	18,258	12,127	จะครบกำหนดเกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	9,368	4,561	รวม	27,626	16,688
	หน่วย: พันบาท															
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ														
จะครบกำหนดภายใน 1 ปี	18,258	12,127														
จะครบกำหนดเกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	9,368	4,561														
รวม	27,626	16,688														

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานใน 1 ปีข้างหน้า ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ เนื่องจากการบริโภคในภาคครัวเรือนยังไม่แข็งแกร่ง หนี้ครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อธุรกิจบรรดแบนด์ของบริษัท โดยเฉพาะในตลาดผู้บริโภค นอกจากนี้ ยังมีความกังวลถึงผลกระทบต่อสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกา กับประเทศจีน อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจชะลอตัว อย่างไรก็ตาม บริษัทจะมุ่งเน้นขยายตลาดสำหรับธุรกิจบรรดแบนด์ไปยังตลาดธุรกิจหรือลูกค้าองค์กร รวมทั้งการประมูผลงานในโครงการรัฐที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้นต่อไป